

İman sahiblərinin inanc ünvanı

Bəzən bir məkanın daşları danışar, divarları dua edir, səssizliyi qəlbi titrədir. Xəzər rayonunun Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən Mir Mövsüm ağa ziyarətgahı da məhz belə bir yerdir – illərin, nəsillərin və duaların qovuşduğu, inanın torpaqla birləşdiyi müqəddəs bir ocaqdır...

Burada Bakı bölgəsinin inanılmış seydilərindən olan Ağa Seyidəli Mir Abutalıb oğlu Mir Mövsümzadə (Mir Mövsüm ağa) dəfn olunub. Mir Mövsüm ağa 1883-cü ildə doğulmuş, 1950-ci ildə vəfat etmişdir. Onun məzarı üstündə ilkin olaraq kiçik məqbərə inşa edilmişdir, daha sonra (1992-1994 illərdə) möhtəşəm türbə kompleksi ucaldılmışdır. Türbə kompleksinin daxilində Mir Mövsüm ağanın məzarı ilə yanaşı, bacısı Mir Səkinə xanım və qardaşı Mir Kazım ağanın məzarları da mövcuddur. Kompleks qəbiristanlıq ərazisində olduğundan tikinti işlərinin çox hissəsi əl əməyiylə həyata keçirilib, texnikadan istifadə məhdud olub. Türbə klassik Şərq memarlıq üslubunda tikilib: göy rəngli gümbəzlər, naxışlarla işlənmiş divarlar və sakitliyin içində səslənən dualar...

Mir Mövsüm ağanın qəbrinin üzərində inşa edilən ziyarətgah bu gün böyük bir kompleksə çevrilib. Hər il minlərlə adam bu müqəddəs məkana axışır. İnsanlar onun ruhuna dua edərək, ümidlə, inamla ora üz tuturlar. Ziyarətə gələnlərin dilində bir dua, bir səs var: “Allahım, Mir Mövsüm ağa hörmətinə bizə kömək ol”. Bu, xalqın inamından doğan bir çağırışdır. İnsanlar burada öz dərdlərini dilə gətirməzlər, çünki bilirlər ki, bura sükutun içində danışan bir məkandır.

Bu müqəddəs məkanı ziyarət etmək üçün bir daha yolumu o ocağa salıram. Hər zaman olduğu kimi, yenə insan izdihamı yaşanırdı. Ziyarətgaha gələnlərin gözlərində ümid-sizliklə ümid arasında itmiş bir baxış görünürdü. Kimisi xəstə övladı üçün dua edir, kimisi müşküllərinin həlli

rinin qəbul olub, nəzir paylayanları. Bir hadisəni də deyim, yəqin eşitmiş olarsız. Bir rusiyalı qadının övladı olmurmuş. Yuxuda görür ki, Azərbaycan Mir Mövsüm ağa adlı bir ocaq var və ziyarətinə getsə, övlad dünyaya gətirəcək. Çox keçmir, qadın ziyarətə gəlir və bir ildən sonra

sonra seyd Mir Mövsüm ağanın möcüzəli insan kimi tanındığını və bu ziyarətgahda uyuduğu üçün buranın çox müqəddəs məkan olduğunu öyrəndim. Mənim də övladım xəstədir, həkimlərdə müalicəsini davam etdirsəm də, bu ocağa çox inandığım üçün mütəmadi olaraq oğlumla bura gəlib tezliklə şəfa tapmasını diləyirəm. İnanıram ki, inancla müalicənin vəhdətində bəlam tezliklə sağlamlığına qovuşacaq. Çünki qonşum danışdı ki, övladı ağır xəstə imiş, bura tez-tez gəlib dua edərmiş. Övladı sağalıb, indi böyük kişidir, ailəlidir. Çox ümidliyəm ki, Mir Mövsüm Ağa mənim balama da şəfa verəcək”.

Bəli, Mir Mövsüm ağanın qeyri-adi xüsusiyyətləri xalq arasında dildən-dilə keçərək onu canlı ikən müqəddəsə, vəfatından sonra isə əfsanəyə çevirdi. O, zamanın içində zəmandan kənar bir varlıq kimi yaşadı – adi bir insan kimi doğuldu, amma qeyri-adi bir iz qoydu.

Bu ziyarətgahda dualar qəlbədən gəlir, dilə düşmədən qəbul olur sanki. Bəzən insan bir ruh, təmiz bir nəfəs, bir dua axtarır. Mir Mövsüm ağa ziyarətgahı bu ehtiyacın cavabıdır. O, dinin sərt qaydalarından daha çox, imanın təcəssümüdür. Bu ziyarətgahda insanlar Allaha yalvarmaq üçün bir din alimi, bir şeyx axtarmır – bir nur axtarır və o nuru Mir Mövsüm

üçün niyyət diləyir, kimi də sadəcə, içindəki narahatlığa çarə axtarırdı.

Ziyarətgahda çalışan xanıma yaxınlaşıb Ağa haqqında bildiyi məlumatları bizimlə bölüşməyini xahiş etdim. Ruqiyyə xanım dedi: “Mir Mövsüm ağa özü bir möcüzə olub. Uşaqlıqdan danışa bilməsə də, onun baxışları danışır. İnsanların qəlbinə sözsüz yol tapır. Yanına gələn xəstələrə şəfa, ümid-sizlərə ümid verib. İnsanlar onu görmək üçün uzaq-yaxın demədən gəlirlər. Bəziləri şəfa tapır, bəziləri rahatlıq, bəziləri isə sadəcə dua edir. Gördüyünüz kimi, bura həmişə bax belə insanla dolu olur. Artıq 10 ildən çoxdur ki, burada çalışıram. Çox görmüşəm niyyətlə-

övladı olur. Həmin qadının Rusiya mətbuatında bu barədə geniş müsahibəsi dərc olunub”.

Ziyarətgahda olarkən bir neçə insanın da bu ocağa olan inanclarıyla bağlı fikirlərini öyrəndim. Ziyarətçi Esmira Əliyeva: “Mən Mərdəkəndə yaşayıram, hər dəfə sıxıntıya düşəndə bura üz tuturam. Sanki bu ocaqda etdiyim duaları Tanrı eşidir, mən çətinliklərdən asanlıqla çıxıram”.

Qucağında övladını qucaqlayıb oturan bir atanın ümid dolu baxışları diqqətimi çəkir. Müsahibim Elməddin Səfiyev dedi: “Məcburi köçkün kimi Bakıya gələndə qədər evimizdə yalnız bir seydin adını eşitmişdim: Seyid Lazım ağa. Bakıya gələndən

ağanın adında, məzarında, ətrafdakı səssizlikdə tapırırlar.

Mir Mövsüm ağa ziyarətgahı zamanla böyüdü, abadlaşdırıldı, amma ən böyük dəyişməyən dəyəri – inam idi. Bu inam illərlə sovet təqiblərinə tab gətirdi, ideologiyaların, dövrlərin dəyişməsinə baxmayaraq, sarsılmadı. İnsanlar heç vaxt onu unutmadı – çünki bu, unudulması mümkün olmayan bir mənəviyyət ocağıdır.

Bu gün də, sabah da bu yer mövcud olacaq. Nəsillər bir-birini əvəz edəcək, amma bir şey dəyişməyəcək: buranın insanların inanc yeri olması.